

Silvanlı Molla Ali Zila ve Bediüzzaman

Molla Ali, köyde imamlık ve müderrislik yaparken imam arkadaşı Molla Abdülkerim, 1951 yılı içerisinde ziyaretine gelir. İki arkadaş o gün verimli bir sohbette bulunurlar.

Molla Abdülkerim, Molla Ali'ye yeni tanıştığı Risale-i Nur'dan ve Mehmet Kayalar'dan heyecanla söz eder. Molla Ali anlatılanlardan etkilenir. Daha sonra birlikte Diyarbakır'a giderler ve Mehmet Kayalar ile tanışırlar. Mehmet Kayalar, Molla Ali'ye Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında uzun bir sohbet yapar. Bu tanışma ve sohbet sonrası Molla Ali'nin hayatı tamamen Risale-i Nur'a çevrilir. 1957 yılına gelindiğinde Bediüzzaman Hazretleri'ni görmek arzusu dayanılmaz bir hal alınca Isparta'ya gitmeye karar verir.

Diyarbakır'dan üstü açık bir kamyonla yola çıkar ve birkaç aktarmadan sonra üç günün sonunda Isparta'ya varır. Bediüzzaman Hazretleri'nin kaldığı evi sora sora bulur. Eve geldiğinde Barla'ya gittiğini öğrenir. Hiç vakit kaybetmeden Barla'ya doğru yola çıkar ve bir kayık yolculuğundan sonra Barla'ya varır. Köylülerden Bediüzzaman Hazretleri'nin kaldığı evi sorar ve eve doğru gider. Evin yakınına geldiğinde Mustafa Sungur, Molla Ali'nin Bediüzzaman Hazretleri'yle görüşmek için geldiğini öğrenince ona "Karakol yabancılara zorluk çıkarıyor.

Ziyaretçilerin zarar görmemesi için Bediüzzaman Hazretleri kimseyle görüşmüyor" der. Molla Ali, Diyarbakır'dan üç günlük bir yoldan geldiğini görüşmeden gitmeyeceğini söyler. Mustafa Sungur, Molla Ali'yi gitmeye ikna edemeyince oradan ayrılır. Kısa bir süre sonra üç talebe daha gelir. "Bediüzzaman Hazretleri kimseyle görüşmüyor" derler. Molla Ali, onlara "Siz Bediüzzaman Hazretleri'ne, Molla Ali Diyarbakır'dan gelmiş görüşmek istiyor" diye söyleyin, der. Üç talebe geri dönerler. Molla Ali beklemeye başlar. Bir zaman sonra bir talebe gelir ve ona "Bediüzzaman sizi kabul etti, ancak beş dakika sonra ayrılın!" der.

Molla Ali yıllardır görmek istediği Bediüzzaman Hazretleri'ni görmek için ilk adımı atar. Yürürken Risalelerden okuduğu satırlar birer birer gözünün önünde canlanır. Hayatını kökten değiştiren Bediüzzaman Hazretleri'ni görecektir diye yüreği bir çaydanlık gibi fokurdar. Odaya ilk adımını atıp karşısında Bediüzzaman Hazretleri'ni görünce vuslatın okyanusuna dalar gibi kendinden geçer. Kalbinin tercümanı olan gözyaşları ılık ılık akar. Bir an önce kavuşmak için hızlı adımlarla Bediüzzaman Hazretleri'ne gider. Molla Ali ellerine uzanarak öpmek ister. İzin vermeyince bir kenara çekilerek dizleri üstüne çökerek anın tadını çıkarır.

Hasret, vuslat ve kavuşma anı Molla Ali'nin bütün bedeni ve ruhunu arındırır. Molla Ali etrafına çekinerek bakınır ve koltuğu altında memleketten getirdiği hediyeleri takdim eder. Bediüzzaman Hazretleri hediye kabul etmediğini söyler, ancak Molla Ali'nin hanımının kendi eliyle ördüğü bir çift yün çorabı içlerinden alır ve koklar. "Bu çoraptan Nurs Dağı'nın koyunlarının kokusu geliyor." diyerek çorabı kabul eder. Molla Ali'nin oğlu Mehmet Said Yaz'ın ifadesine göre o çift çorap şu anda Isparta'daki müzede sergilenmektedir. Bediüzzaman Hazretleri Molla Ali'ye Diyarbakır'ı Cemil Paşa'yı ve birçok

kişiyi sorar. Molla Ali bildiği kadarını anlatır. Daha sonra Bediüzzaman Hazretleri Diyarbakır'a gelebileceğini söyleyince Molla Ali bunu bir müjde olarak anlar. Molla Ali, Bediüzzaman Hazretleri'ne yanında kalmak ve hizmetinde bulunmak istediğini söyleyince Bediüzzaman Hazretleri Diyarbakır'ın önemli bir şehir olduğunu kendisi de orda kalmak istediğini söyleyerek "Diyarbakır'da hizmet ediniz!" der.

İkinci ezanı okunur. Molla Ali namaz için Bediüzzaman Hazretleri'nin arkasında saf tutar.

Molla Ali ömrü boyunca Bediüzzaman Hazretleri'nin arkasında kıldığı bu namazı unutmaz. Böylece Molla Ali Barla'dan Diyarbakır'a yola çıkarken Barla'da buldukları hayallerinin ve umduğunun çok çok üstünde olur. Diyarbakır'a döndüğünde aklı, kalbi ve ruhu aylarca bu huzur atmosferinden çıkmaz. Molla Ali, Barla'ya gitmeden önce Risale-i Nur'u ve Bediüzzaman'ı kitap sayfalarında tanırdı. Barla'dan döndükten sonra Bedüzzaman ve Risale-i Nurlar'ı aklında, kalbinde ve damarlarında yaşattı. Son nefesine kadar bu hal devam etti.

Molla Ali aynı zamanda şair bir ruha sahipti. Okuduklarını, gördüklerini ve düşüncelerini şiirlerle ifade eden bir yeteneği vardı. Her konuda olduğu gibi Bediüzzaman Hazretleri ve Risale-i Nur hakkında Kürtçe şiirler yazdı. Molla Ali'nin tesbit edilen 49 şiiri vardır. Bu şiirlerden on sekizi Arapça; geride kalan 31 şiiri ise Kürtçedir. Şiirleri Divanında toplanmış.

Molla Ali Risale-i Nurla tanıştıktan hemen sonra bağlı olduğu tarikatla bağlarını koparmış, ama yine de eski şeyhini arada bir ziyarete devam etmiş. Molla Ali, müderrislik ve imamlik yaptığı köy ve civarında Risale-i Nur'u tanıtmaya işini hayatının birinci maksadı yapınca bölgede tepkiyle karşılaşmış, ama kararlılığı sayesinde Risale-i Nurlar'ın yayılması devam etmiş. Molla Ali 1948 senesinden itibaren kırk beş yıl çeşitli medreselerde ders vermiş. Diyarbakır merkeze bağlı Kürdika, Heydeli, Dervişhasan, Silvan ilçesine bağlı Fişat ve Tokluca ile Batman'a bağlı Yeniçağlar (Zila) köylerinde imamlik ve müderrislik yaptı. Molla Ali, Divan ve El-Mecmu'ul-Latif Fi İlmi Kelâmi'-i Munif adlarıyla matbu iki eseri vardır. Ayrıca el yazması 47 risale ve makalesi de mevcuttur.

Bediüzzaman Hazretleri'nin Molla Ali'ye gönderdiği şöyle bir mektubu var:

Esselâmu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekatuhu

Aziz Sıddık Kardeşimiz

Üstadımız orada ve havalisinde bulunan ulemaya hususen Altıncı Nükte'yi tercüme eden Molla Ali kardeşimize çok selâm ediyor, çok maşallah diyor ve aynen kardeşi Abdülmecit gibi kabul ediyor ve beğeniyor. Yaptığı tercümeyi de beğeniyor. Saniyen, Nurlar hesabına gönderilen para geldi. Salisen, yakında sonunda sizin takriziniz bulunan Risale-i Nur'un umum fihristesi seksen adet olarak size gelecek. Tab' masrafı yani hediyesi on liradır, Üstadımıza aittir. Hem Üstadımız, hem bizler pek çok selâm ederek duâlarınızı bekleriz.

El-Baki hüve'l-Baki

Kardeşleriniz: Zübeyir, Sungur, Ceylan, Bayram.

Molla Ali hayatının son iki yılını felçli geçirir. Risale-i Nur kitaplarını sol eliyle tutar ve aynı elin parmaklarıyla sayfalarını çevirir. Molla Ali 01.07.1923 yılında Silvan ilçesi gündüz (Bilbil) Köyü'nde doğdu. Asıl adı Sertip'tir. Medrese hocası başarılı olduğunu görünce ona Ali ismini vermiştir. Molla Ali, aşiret olarak Kulp ve Silvan arasındaki bölgede yaşayan Badika aşiretine mensuptur. 13.07.1995 tarihinde vefat edince vasiyeti üzerine on beş yıl imamlik ve müderrislik yaptığı Batman'ın Yeniçağlar (Zila) Köyü'ne defnedilir. Halk arasında "Seyda Molla Ali Zila" diye anılır.

Kaynaklar:

- 1- Molla Ali'nin Bediüzzaman Hazretleri ile görüşmesi ve sonrası oğlu Molla Mehmet Said Yaz anlatmış.
- 2- Araf Yaz-Yüksek Lisans Tezi. 2012 Silvanlı Molla Ali Zila Hayatı Kişiliği Eserleri.,